

راهنمای فیلم‌های کمدی ماندگار تاریخ سینما

خنده در تاریکی

ندازندی

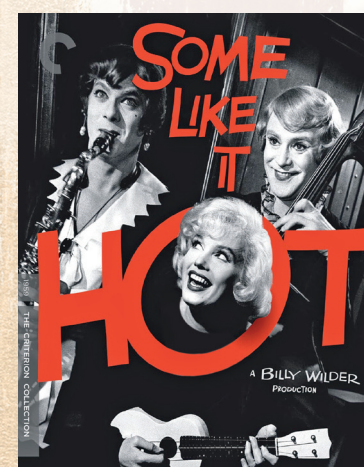
درست است که در سینمای ما اغلب فیلم‌های کمدی به فیلمفارسی تنه می‌زنند و چیزی جز چند شوخی منشوری با بازی و کارگردانی و کیفیت فنی بد نیستند، اما در سینمای جهان کمدی شأن و منزلتی دارد و تعدادی از شاهکارهای تاریخ سسینما از دل این گونه در آمده است. فیلم کمدی می‌تواند با هر ژانر و رویکردی ترکیب شود، اما مهم‌ترین کاری که باید انجام دهد خنداندن تماشاگر یا مهم‌تر از آن چشانندن طعم شوخ‌طبعی به اوست. شاید کسی از دیدن «دکتر استرنج لاجو» چگونه یاد گرفتیم دست از هراس بردارم و به بمب عشق بورزم؟ (استلی کوپریک، ۱۹۶۴) ریشه نرود و نقسش از خنده بند نیاید، اما لذت نبردن

از کمدی سیاه فیلم و ریش‌خند دولتمردانی که در هیچ کاری حتی جنگیدن - که بازی و سرگرمی‌شان است- تبحر ندارند، مستلزم استعدادی در هنر نشناسی است. تماشاگران عام کمدی‌های ایرانی بیشتر به شوخی‌های کلامی عادت داده شده‌اند و معمولاً کمتر به کمدی‌هایی که قدری به تفکر و تأمل نیاز دارند روی خوش نشان می‌دهند. شاید اگر تعدادی از کمدی‌های خوب را دیده بودند دیگر به دیدن هر فیلمی که برای فروش، کمدی اجازه می‌شود نمی‌رفتند و به هر چیزی نمی‌خندیدند. ۱۵ کمدی مشهور و درجه یک تاریخ سینما را که می‌تواند شروعی باشد برای آشنایی با کمدی خوب و درست و حساسی در اینجا معرفی کرده‌ایم.

سوپ‌اردک (۱۹۳۳)
کارگردان: لئو مک‌گری
بازیگران: گروچو، هارپو، چیکو و زیو مارکس

اجرای معروف «صحنه آینه» که در آن فایرفلای (با بازی گروچو) جلوی آینه‌ای که وجود ندارد ادا درمی‌آورد و حرکاتش عین به عین تقلید می‌شود همچنان خلاقانه است. حیفا این شوخی‌های پامزه که داستان قرص و محکمی که روی آن سوار شوند، ندارند.

بعضی‌ها داغشو دوست دارند (۱۹۵۹)
کارگردان: بیلی وایلدر
بازیگران: مریلین مونرو، تونی کرتیس و جک لمون

همه فیلم‌هایی که ایده به لباس جنس مخالف در آمدن را به کار گرفته‌اند، مدیون این ساخته هوشمندانه و مفرح و سرگرم‌کننده وایلدر هستند؛ فیلمی پر از شوخی‌های ناب و ایلدری، چه کلامی و چه موقعیت، با داستانی گریبا و شخصیت‌هایی ملموس که همیشه می‌توان از آن لذت برد.

دیکتاتور بزرگ (۱۹۴۰)
کارگردان: چارلی چاپلین
بازیگران: چارلی چاپلین و پولت گاردو

فیلمی پیش‌گویانه و انتقادی درباره خطر گسترش نازیسم، زمانی که نازیسم هنوز خطری محسوب نمی‌شد. هینلر نمایش فیلم را در آلمان و همه کشورهای تحت اشغال نازی‌ها ممنوع کرد، اما نتوانست جلوی خودش را بگیرد و فیلم را دید و از آن خوشش آمد.

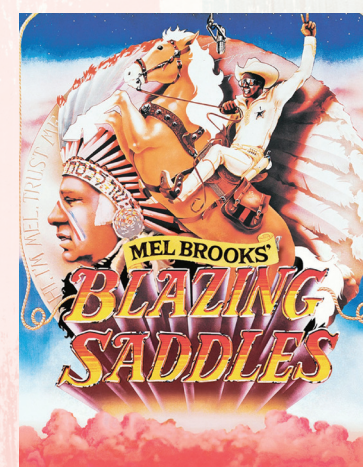
پلنگ صورتی (۱۹۶۳)
کارگردان: بلیک ادواردز
بازیگران: پیتسر سلرز، دیوید نیون و رابرت واگنر

کار آگاه کلوزو که قرار است حلال مشکلات باشد، کاپوسی بی‌انتهاست. به هر چیزی و هر کاری که دست می‌زند فقط فاجعه درست می‌شود. او دوست داشتنی‌ترین ساده‌لوحی است که با بازی استادانه پیتسر سلرز جای ابدی در قلب دوستداران کمدی دارد.

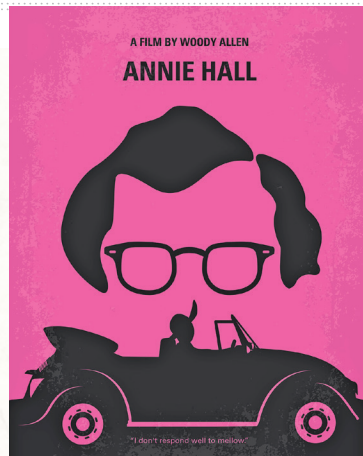
قاتلین پیرزن (۱۹۵۵)
کارگردان: الکساندر مکندر یک
بازیگران: الک گینس، هربرت لام و پیتسر سلرز

کمدی سیاه مکندر یک سر نوشت محتوم چند دزد را به تصویر می‌کشد که هر چه می‌کنند از پس پیرزنی تحریف بر نمی‌آیند و یک به یک جانشان را سر کشتن پیرزن از دست می‌دهند. نوآوری گروه دزدان در تقابل با پیرزن و سبک منحصر به فرد بازی‌های هر یک از بازیگران، فیلم را هنوز دیدنی و سر پا نگه داشته است.

زین‌های شعله‌ور (۱۹۷۴)
کارگردان: مل بروکس
بازیگران: جین وایلدر، کلبتون لیتل و آن بنکرافت

وقتی مل بروکس این فیلم را ساخت هنوز حرفی از پست‌مدنر نیسم و کلاز و هیبرید و این مفاهیم نبود. مل بروکس به درستی فهمیده بود که از ترکیب ژانر وسترن با ژانرهای دیگر و تغییر و جابه‌جایی عناصر بنیادین آمریکایی‌ترین ژانر سینما چه هجو به دیدنی‌ای به‌دست می‌آید. نقدی بصری بر سینما و فرهنگ.

آنی‌هال (۱۹۷۴)
کارگردان: وودی آلن
بازیگران: وودی آلن و دایان کیتون

یکی از به‌یادماندنی‌ترین فیلم‌های آلن درباره دغدغه همیشگی‌اش یعنی ارتباط میان زوجین. آنوی سینگر (با بازی آلن) برای اینکه بفهمد چطور رابطه‌اش با آنی‌هال قطع شده شروع به مرور خاطراتش می‌کند و در این مسیر از مشکلات خانوادگی گرفته تا موضوعات دیگر را که در رابطه طرفین اختلال ایجاد می‌کند با نگاهی بدبینانه نقد می‌کند.

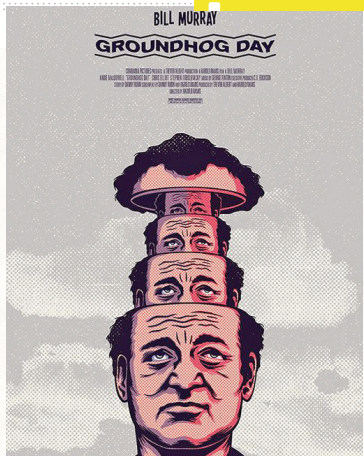
ماسک (۱۹۹۶)
کارگردان: جاک راسل
بازیگران: جیم کری و کامرون دیاز

فیلمی که کمدی را با جلوه‌های ویژه کامپیوتری ترکیب کرد و مرزهای کمدی را به‌سوی بی‌برد که تا آن زمان به‌خیال کمتر کسی می‌رسید. جیم کری با صورت و بدن منعطفش بهترین گزینه برای ایفای نقش مردی بود که با زدن ماسکی عجیب به شخصیتی جسور که مخالف شخصیت ترسو و محافظه‌کار خودش بود، بدل می‌شد.

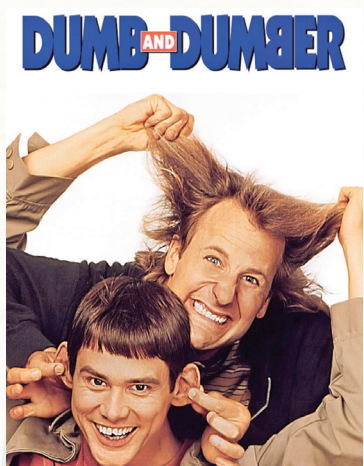
ملاقات با والدین (۲۰۰۰)
کارگردان: جی روچ
بازیگران: رابرت دنیرو و بن استیلر

موضوع کلیشه‌ای دیدار داماد با خانواده عروس و پدر سختگیرش در این فیلم به لطف بازی‌های خوب و اثرگذار رابرت دنیرو و بن استیلر از نو تعریف می‌شود. دنیرو و شخصیتش بارش نبود که در فیلمی کمدی بازی می‌کرد اما توانایی‌های کمدی او از این فیلم برای تماشاگر عام هم شناخته شد.

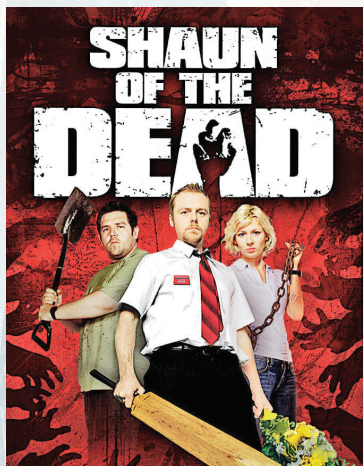
روزگراند هاگ (۱۹۹۳)
کارگردان: هارولد زیمیس
بازیگران: بیل مورای و اندی مک‌داول

این فیلم آنقدر در فرهنگ عامه اهمیت پیدا کرد که عنوان آن در لغتنامه کمبریج معادل وضعیت است که در آن اتفاقاتی که قبلاً افتاده دوباره دقیقاً به همان ترتیب رخ می‌دهد؛ فیلمی که تعریف متفاوتی از کمدی رمانتیک ارائه می‌دهد و تکرار درناکی را که شخصیت اصلی فیلم گرفتار شده به تماشاگر می‌باورد.

خنگ و خنگ‌تر (۱۹۹۴)
کارگردان: پیتسر فارلی
بازیگران: جیم کری و جف دنیلز

۲ دوست خوش‌قلب اما عمیقاً ساده‌لوح و احمق که مثل بلاهایی متحرک‌اند که کافی است توجهشان به چیزی یا کسی جلب شود تا فاجعه اتفاق بیفتند. در دهه ۱۹۹۰، برخی‌ها شوخی‌های فیلم را از تنده می‌دانستند، اما حالا بازمزگی شوخی‌ها و زمانبندی درست‌شان و ترکیب کری و دنیلز به یاد مانده است.

شان می‌میرد (۲۰۰۴)
کارگردان: ادگار رایت
بازیگران: سائمون پگ، نیک فراست و مارتین فریمن

ترکیب ژانر کمدی و ژانر وحشت که نتیجه مفرح و رضایت‌بخشی دارد؛ هجویه‌ای بر فیلم‌های زامبی و کلیشه‌های این فیلم‌ها با بازیگرانی که همذات‌پنداری مخاطب را کاملاً جلب می‌کنند. در اینجا چیزی که پیش از همه اهمیت دارد در ضرب‌هایت است که ادگار رایت در این کار بسیار ماهر است.

Mrs. Doubtfire

خانم داوت‌فایر (۱۹۹۳)
کارگردان: کریس کلیمپوس
بازیگران: رابین ویلیامز، سالی فیلد و پیرس برازنان

اگر فکر می‌کنید ایده پوشیدن لباس جنس مخالف در فیلم‌ها صرفاً برای بیان ایده‌هایی است که در دهه اعضای خانواده نمی‌خورد کافی است این فیلم را ببینید تا متوجه شوید یک ایده یا یک مفهوم چقدر قابلیت دارد؛ در صورتی که نگاهی خلاق و حساس به آن بیفتند. کلیموس در این فیلم با کمک ویلیامز فیلد این نگاه را دارد.

لیوفسکی بزرگ (۱۹۹۸)
کارگردان: برادران کوئن
بازیگران: جف بریجز، جان گودمن و جولیان مور

اگر فیلمی درباره تعدادی آدم کلیس مسلك می‌خواهید که متخصص دست به سیاه و سفید نزن هستند حتماً این فیلم را ببینید. فیلم از زمان اکرانش تاکنون جایگاه خاصی در فرهنگ عامه پیدا کرده و طرفداران پروپاقرصی دارد. هنر برادران کوئن در کنار شوخی‌های بامزه و بازی‌های عالی، فیلم را جاودانه کرد.

بورات (۲۰۰۶)
کارگردان: لری چارلز
بازیگران: ساشا باراکوخن و کن داویتیان

اگر صرفاً به لوده بازی‌ها و ادا و اطوارهای لوس و پاستوریزه می‌خندید، اکیدا از تماشای این فیلم خودداری کنید. آنقدر جنس شوخی‌ها و کمدی فیلم تند و تیز است که شاید به مذاق خیلی‌ها خوش نیاید. با این حال با یک نقد فرهنگی اساسی به فرهنگ آمریکایی روبرو می‌کیم که از شوخی با هیچ چیزی صرف‌نظر نکرده است.